

شهروندی فرهنگی و تفاوت‌های جنسیتی

راحله قیومی*

چکیده

شهروندی سازه‌ای اجتماعی و تابعی از زمینه فرهنگی جامعه است. این مفهوم که سابقه‌ای چند قرنی دارد، به تبع تحولات اجتماعی، اقتصادی و سیاسی که بشر تجربه کرده، دستخوش تحولات معنایی شده است. نظریه‌پردازان اجتماعی اکنون تأکید دارند که حقوق فرهنگی به معنای پذیرش و به رسمیت شناختن هویت‌های گروه‌های اجتماعی بدون ایجاد موانعی برای بازنمایی هویت‌ها یا تحریف و تحقیر آنها، به اندازه حقوق مدنی و سیاسی اهمیت یافته است. مشارکت فراگیر همه گروه‌ها در زندگی سیاسی - اجتماعی مستلزم شهروندی متمایز یا همان اعطای حقوق خاص به گروه‌های فرهنگی متفاوت از جمله زنان است. بر این اساس و با رویکرد اقدام مثبت، باید به گروه‌های در حاشیه مانده و سرکوب شده نژادی، جنسیتی و ... امتیازاتی ویژه اختصاص یابد تا سلطه فرهنگی رایج جبران گردد.

شهروندی متمایز یانگ، در این چارچوب نظری، بر مبنای گفت‌وگوی میان همه گروه‌های حاشیه‌ای طرح شده است. در این الگو، خیر عمومی نتیجه تعاملی است که تفاوت‌ها را می‌پذیرد و تلاش دارد که رهیافتی فراگیر ارائه کند. کمترین دستاورد این نظریه تأکید بر ملحوظ داشتن تفاوت‌ها در طراحی و اجرای سیاست‌های اجتماعی و پیامد آنها است. به نظر می‌رسد که با توجه به نظریه یانگ در تشکیل گروه‌های حقوقی خاص، آنچه بیش از همه به آن نیازمندیم وجود سازمان‌های مردم‌نهاد کوچک و بزرگ برای پیگیری حقوق فرهنگی است. مسئولیت زنان برای خروج از موقعیت فعلی، آگاه شدن نسبت به حقوق شهروندی و مطالبه تحول در ساختارهای فرهنگی - اجتماعی در اشکال گوناگون از جمله مشارکت فعال در سازمان‌های مردم‌نهاد است. مسئولیت زنان در تغییر وضع موجود برای دستیابی به حقوق کامل شهروندی فراتر از مسئولیت جامعه در قبال آنان است.

کلیدواژه‌ها

شهروندی، حقوق فرهنگی، شهروندی فرهنگی، شهروندی متمایز

Cultural citizenship and gender differences

Rahele Ghayomi

Abstract

Citizenship is a social construct and implicit function of society's cultural factors. With centuries of history, following the experiences of socio-economic and political changes, the concept that undergone semantic transformations. Nowadays, Social theorists emphasize that; cultural rights meaning acceptance and recognition of social groups' identities without inducing barriers for identities disclosure or distorting and humiliating them is as important as civil and political rights. The inclusion and participation of all groups in political-social life requires a distinctive citizenship, i.e. granting particular rights to different cultural groups including women. Accordingly- within positive action approach- to compensate the common cultural domination, special privileges should be allocated to groups (e.g. on race or gender), who are marginalized, and oppressed.

Theoretical framework of Young distinctive citizenship is based on dialogue between all

marginalized groups. In this framework, common goods results from interactions, which acknowledges differences and tries to provide an inclusive approach. The least outcome of Young's theory is the emphasis on recognition of differences in the design, implementation and impacts of social policies. According to Young's theory, what we need the most, is small and large non-governmental organizations to pursue cultural rights. The responsibility of women for changing their current situation, is awareness of their citizenship rights and demand for evolution of social and cultural structures through various venues including active participation in NGOs. Also responsibility of women to change the status quo in order to achieve full citizenship rights is beyond community's responsibilities towards them.

Keywords: Citizenship, Cultural Rights, Cultural Citizenship, Distinctive Citizenship

